

Teza cu subiect unic, semestrul al II-lea, 2021-2022
Limba și literatura română, clasa a X-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul de lucru este de 50 de minute.

Model**Subiectul I****(6 puncte)****Se dă textul:**

... ușa se dădu de perete și în cadrul ei apărură, zâmbind prin înlăcrimarea ochilor mici și speriați, mamă-sa, căreia însă, dintr-o răceală protocolară obișnuită familiei, el și toți îi ziceau numai tanti Magdalina. Jim o privi cu milă ascunsă repede sub o mască de indiferență și afecțiune respectuoasă, căci trupul scurt și bombat cu demnitate se împușinase, iar cărunțea mai accentuată a părului și zbârcirea unui colț de buză vesteau senilitatea. Se lăsă udat de saliva gurii pe amândoi obraji, deși aceasta îi displăcea.

- Veniși, mamă? zise tanti Magdalina, ca și când sosirea lui Jim avea nevoie de vreo confirmare. Dar lucrurile unde le-ai lăsat?

- Le-am dat la bagaje și sunt la gară. (Jim făcuse aceasta cu gândul de a se muta în oraș, fără aerul unei despărțiri patetice, cu camion și alai la poartă).

- Și te-ai simțit bine printre străini, mamă? continuă tanti Magdalina, care era ferm încredințată că dincolo de pragul casei sale Jim nu putea trăi decât nemâncat, în frig și neînvelit noaptea; povestește-mi și mie cum ai petrecut.

Faptul de a fi luat de braț și de a i se spune din fir în fir toate nimicurile făcea deliciul bătrânei, dar nu era deloc în firea lui Jim, astfel încât, resemnată, tanti Magdalina se lăsă pe marginea patului și începu să boscorodească încet:

- Noi am dus-o cum știi, dar a fost cald zilele astea de credeai că crapă pietrele. Trebuie să plouă, mamă, că mă dor încheieturile [...] (Brusc înveselită și tare.) Când ai lipsit și-am scuturat cărțile și și-am adunat hârtiile, că erau într-un hal fără hal. (Cu mândrie.) Când e o mână harnică la mijloc, nu stau lucrurile trântite în toate ungherele. Ia privește!

Ticsite una peste alta ședeau acolo o sumedenie de cărți, așezate după mărime și acoperite, spre a fi ferite de praf, cu jurnale. Foile volante și manuscrisele erau legate cu sfoară într-un singur pachet învelit în hârtie albastră. Lui Jim îi năvăli de necaz sângele în obraji, nu atât pentru proasta așezare a cărților, cât pentru pretenția bătrânei de a se amesteca în lucrurile sale. [...]

- Asta numești dumneata ordine – izbucni necăjit Jim – să-mi încurci toate cărțile? Cine te pune pe dumneata să te amesteci în treburile astea? Ce știi dumneata de ordine și de dezordine în materie de cărți? [...] și cu un gest răsturnă pe jos un raft întreg, umplând casa de praf și de păianjeni.

- Mamă dragă, mamă dragă, se căina cu mâna la inimă tanti Magdalina, cu ochi mici speriați și înlăcrimați. Eu am vrut să-ți fac bine, mamă dragă, le-am șters de praf și le-am așezat cum le-am găsit, și tu, în loc să-mi mulțumești, le trântești pe jos.

(G. Călinescu, *Cartea nunții*)**Scrie, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat:**

1. Alege răspunsul corect și transcrie-l:

Sinonimele cuvintelor „încredințată” și „se căina” sunt:

a. încrezătoare, se tânguia b. convinsă, se plângea c. suspicioasă, se văita

1 punct2. Indică sensul din text al expresiei: *a i se spune din fir în fir*.**0,5 puncte**

3. Alege răspunsul corect și transcrie-l:

Întorcându-se acasă, de la studii, intenția lui Jim era:

a. să îi povestească mamei cum s-a simțit departe de casă;

b. să își facă ordine în cameră;

c. să se mute singur, în oraș, părăsind casa părintească.

0,5 puncte

4. Identifică, în textul dat, două modalități diferite de caracterizare a personajului feminin.

1 punct

5. Menționează tipul de perspectivă narativă din textul dat și justifică-ți răspunsul cu un exemplu.

1 punct

6. Ilustrează, cu un exemplu din textul dat, o trăsătură a genului epic.

1 punct

7. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, relația dintre cele două personaje care apar în textul citat.

1 punct**Subiectul al II-lea****(3 puncte)**

În opinia ta, faptul că un adult face ordine în camera copilului său, care a ajuns student, este o dovadă a dragostei părintești? Exprimă-ți opinia într-un text de minimum 100 de cuvinte, pornind de la exemplul din fragmentul citat.

Din oficiu: 1 punct